

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ (ՄԻՆՉԵՎ 2040 ԹՎԱԿԱՆԸ) ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԾՐԱԳԻՐ-ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒԹՅԻ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

h/h	Միջոցառումը	Ակնկալվող անմիջական արդյունք	Ժամկետը	Կատարման ընթացքը
2. Բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման ցանցի զարգացում				
2.2	«Վանաձոր-1» 110 կՎ լարման ենթակայանի վերակառուցում	Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիության բարձրացում	2021-2022թթ.	<p>«Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի» աջակցությամբ իրականացվող էլեկտրամատակարարման հուսալիության ծրագրի լրացուցիչ ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակներում ենթավարկի տրամադրում «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ին» միջոցառման շրջանակներում իրականացվող «Վանաձոր-1» 110 կՎ լարման ենթակայանի վերակառուցման շրջանակներում «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲ ընկերության և չինական «Xian Electric Engineering Co. Ltd» ընկերության միջև 2016թ. հուլիսի 1-ին կնքված «Վանաձոր-1» 110 կՎ ենթակայանի վերակառուցման նախագծում, մատակարարում և տեղակայում» № HV-W-ESRAF-1/2015_3 պայմանագրի շրջանակներում (այսուհետ՝ Պայմանագիր) 2021թ. ընթացքում կատարվել են 329,7 հազար ԱՄՆ դոլար գումարի չափով շինարարական աշխատանքներ, որից վարկային միջոցների հաշվին՝ 274,8 հազար ԱՄՆ դոլար, համաֆինանսավորման միջոցների հաշվին՝ 54,9 հազար ԱՄՆ դոլար:</p> <p>Ներկայում ընթանում են «Վանաձոր-1» ենթակայանի կարգաբերման աշխատանքները: Ենթակայանի վերակառուցման աշխատանքները նախատեսվում է ավարտել 2022թ-ի տարեվերջին:</p>
2.4	«Ագարակ-2» 220 կՎ լարման փոխանցատիչ կետի վերակառուցում	Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիության բարձրացում	2021-2023թթ.	<p>ԱԶԲ աջակցությամբ իրականացվող «Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ցանցի վերակառուցում» վարկային ծրագրի շրջանակներում 2016թ. մայիսի 6-ին «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲ ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) և չինական Liaoning-Efacec Electrical</p>

			<p>Equipment Construction Co., Ltd (LEEEC) & Northeast China International Electric Power Corporation (NEIE) համատեղ ձեռնարկության (այսուհետ՝ նաև Կապալառու) միջև՝ 220 կՎ «Շինուհայր» և «Ագարակ-2» ենթակայանների վերակառուցման նպատակով ստորագրվել է պայմանագիր: Պայմանագրի գումարը կազմել է 14,8 մլն ԱՄՆ դոլար: Աշխատանքների կատարման ժամկետ սահմանված էր 2018թ. հոկտեմբերի 25-ը: Սակայն, Կապալառուի պատճառով Պայմանագրով սահմանված ժամկետներում չեն կատարվել պայմանագրային պարտավորությունները, ամբողջությամբ չեն ավարտվել Պայմանագրով նախատեսված սարք-սարքավորումների մատակարարումները և վերակառուցման աշխատանքները:</p> <p>Ելնելով վերոգրյալից և հիմք ընդունելով օտարերկրյա պետությունների և միջազգային վարկատու կազմակերպությունների կողմից ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության համակարգին տրամադրված վարկային և դրամաշնորհային միջոցների հաշվին նախապատրաստվող և իրականացվող ծրագրերի կառավարման խորհրդի (այսուհետ՝ Կառավարման խորհուրդ) 2019թ. դեկտեմբերի 9-ի № 8-07-11/19 որոշմամբ տրված հանձնարարականը՝ Ընկերությունը 2019թ. դեկտեմբերի 17-ից լուծել է վերը նշված պայմանագիրը:</p> <p>Հաշվի առնելով ԱԶԲ առաջարկությունը, և կարևորելով 220 կՎ «Ագարակ-2» ենթակայանի ռազմավարական նշանակությամբ պայմանավորված վերակառուցման աշխատանքների ավարտման հրատապությունը՝ Կառավարման խորհուրդը 2020թ. հունիսի 17-ի № 6-05-05/20 որոշմամբ հավանություն է տվել 220 կՎ «Ագարակ-2» ենթակայանի վերակառուցումը շարունակելու և լիավարտ հիմունքներով ավարտին հասցնելու աշխատանքներն իրականացնել Ընկերության սեփական միջոցներով՝ կապալառուի ընտրությունն իրականացնելով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված մրցութային կարգով՝ 2 փուլով.</p>
--	--	--	---

				<p>-վերակառուցման նախագծի ճշգրտման և նախահաշվային փաստաթղթերի կազմման նպատակով խորհրդատվական ծառայությունների գնում,</p> <p>-Կապալառուի ընտրություն:</p> <p>«Ագարակ-2» ենթակայանի վերակառուցման նպատակով 2020թ. սեպտեմբերի 16-ին հայտարարվել է ենթակայանի վերակառուցման նախագծի ճշգրտման և նախահաշվային փաստաթղթերի կազմման նպատակով խորհրդատվական ծառայությունների գնման մրցույթ: Հաղթող ընկերության կողմից ներկայացված ենթակայանի վերակառուցման նախագիծը և նախահաշվային փաստաթղթերը 2021թ. հունիս ամսին ներկայացվել են փորձաքննության: Ընկերությունը ներկայացված փաստաթղթերի վերաբերյալ 2021թ. սեպտեմբերի 23-ին ստացել է դրական եզրակացություն:</p> <p>«Ագարակ-2» ենթակայանի վերակառուցման կապալառուի ընտրության մրցույթի արդյունքների ամփոփումը և հաղթող մասնակցի հետ պայմանագրի կնքումը նախատեսվում է 2022թ. մայիսին:</p> <p>«Ագարակ-2» ենթակայանի վերակառուցման աշխատանքները նախատեսվում է ավարտել 2023թ-ին:</p>
2.6	«Աշնակ» 220 կՎ լարման ենթակայանի վերակառուցում	Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիության բարձրացում	2020թ. դեկտեմբեր	<p>«Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի» աջակցությամբ իրականացվող «Աշնակ» 220 կՎ ենթակայանի վերակառուցման աշխատանքներն ավարտվել են 2021թ. հունիսին: Ներդրվել է շուրջ 9,8 մլն ԱՄՆ դոլար: Ենթակայանը շահագործման է հանձնվել 1987թ.-ին և մինչ այս վերակառուցման աշխատանքներ չեն իրականացվել: 220 կՎ «Աշնակ» ենթակայանի վերակառուցումը հնարավորություն տվեց ենթակայանի շահագործման ժամկետը երկարաձգել նվազագույնը 25 տարով:</p> <p>Ծրագրի իրականացման արդյունքում էականորեն բարձրացել է ենթակայանի, ինչպես նաև բարելավվել Հայաստանի արևմտյան և հյուսիս-արևմտյան հատվածների սպառողների էլեկտրամատակարարման հուսալիությունը:</p>

2.8	«Լավար» 110 կՎ լարման օդային գծերի վերակառուցում	Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիության բարձրացում	2020թ. դեկտեմբեր	«Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Լավար» և «Նոյեմբերյան» 110 կՎ օդային գծերի վերակառուցման աշխատանքներն ավարտվել և ՕԳ-ները լարման տակ են դրվել 2020 թվականի օգոստոսի 4-ին: Ներդրվել է շուրջ 4,923 մլն ԱՄՆ դոլար: «Լավար» և «Նոյեմբերյան» 110 կՎ օդային գծերի վերակառուցման արդյունքում աճել է էլեկտրահաղորդման օդային գծերի թողունակությունը, բարձրացել է սպառողների էլեկտրամատակարարման հուսալիությունը, կրճատվել է վթարային անջատումների քանակը: Միջոցառման իրականացման արդյունքում վերակառուցվել են Լավար-Նոյեմբերյան 110 կՎ 27,75 կմ երկարությամբ օդային գծեր:
2.9	«Նոյեմբերյան» 110 կՎ լարման օդային գծերի վերակառուցում			
2.15	<p>Իրան - Հայաստան 400 կՎ լարման երկշղթա էլեկտրահաղորդման օդային գծի և 400 կՎ լարման «Նորավան» ենթակայանի կառուցման ծրագրի իրականացում</p> <p>2.15.1 Իրան-Հայաստան 400 կՎ լարման երկշղթա էլեկտրահաղորդման օդային գծի կառուցում</p> <p>2.15.2 «Նորավան» 400 կՎ լարման ենթակայանի կառուցում</p>	<p>Էլեկտրահաղորդման գծի և ենթակայանի կառուցումը հնարավորություն կտա երկու երկրների էներգահամակարգերի միջև էլեկտրաէներգիայի փոխանակման հզորությունը ներկայիս 350 ՄՎտ-ից հասցնել մինչև 1200 ՄՎտ, միաժամանակ բարձրացնել էներգահամակարգերի զուգահեռ աշխատանքի հուսալիությունը և Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ անվտանգությունը:</p>	2021-2023թթ.	<p>«Իրան-Հայաստան 400 կՎ լարման երկշղթա էլեկտրահաղորդման օդային գծի և 400 կՎ լարման «Նորավան» ենթակայանի կառուցում» ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) ընդհանուր արժեքը կազմում է 107,9 մլն եվրո, որից էլեկտրահաղորդման օդային գծի և «Նորավան» ենթակայանի կառուցման արժեքը համապատասխանաբար կազմում է 75,7 մլն և 32,2 մլն եվրո: Ծրագրի 85% ֆինանսավորումն իրականացվում է Իրանի արտահանման զարգացման բանկի վարկային միջոցների հաշվին, իսկ 15%-ը՝ «SUNIR International FZE» ընկերության փոխառության միջոցների հաշվին: Ծրագրի գլխավոր կապալառու է Իրանի էներգետիկ և ջրային սարքավորումների և ծառայությունների արտահանման «Մանիր» ընկերությունը: Էլեկտրահաղորդման օդային գծի երկարությունը 268 կմ է: Ծրագրի շրջանակներում 711 հենարաններից մոնտաժվել է 481-ը, բետոնացվել է 640 հիմք: Օդային գծի 711 հենարաններից ՀՀ է ներմուծվել 625-ը, ամբողջությամբ ներմուծվել են ամպրոպապաշտպան ճոպանը և օպտիկամանրաթելային մալուխը, իսկ նախատեսված 6754 տոննա հաղորդալարից ներմուծվել է շուրջ 3020 տոննա: NN 128-218, NN 458-509, NN 515-550 հենարանների միջակայքերում իրականացվել են շուրջ 70</p>

			<p>կմ հաղորդալարերի մոնտաժման և լարաձգման աշխատանքներ:</p> <p>2021թ. Ծրագրի շրջանակներում ներմուծվել են 13,8 մլն եվրո գումարի չափով սարքեր և սարքավորումներ, իրականացվել են 3,8 մլն եվրո գումարի չափով շինարարական աշխատանքներ:</p> <p>Իրան-Հայաստան 400 կՎ երրորդ էլեկտրահաղորդման գծի ծրագրի կապալառու իրանական «Սանիր» ընկերության Իրանի արտահանման զարգացման բանկին ունեցած պարտքի պատճառով վերջինս դադարեցրել էր Ծրագրի ամբողջ ֆինանսավորումը, ինչի հետևանքով շինարարական աշխատանքները շուրջ 5 ամիս գրեթե դադարեցված էին: ՏԿԵՆ նախարարի տեղակալ Հ. Վարդանյանի և Իրանի արտահանման զարգացման բանկի տնօրենի հետ 2022թ. մարտի 16-ին կայացած հանդիպման ընթացքում պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել, որ առաջիկա 1 ամսվա ընթացքում կստորագրվի եռակողմ համաձայնագիր Իրանի արտահանման զարգացման բանկի, «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ի և ծրագրի կապալառու Սանիր ընկերության միջև, որից հետո Բանկը կվերսկսի ֆինանսավորումը, և աշխատանքները կվերամեկնարկեն:</p>
--	--	--	---

4. Էլեկտրաէներգետիկական շուկա

4.1	<p>Էլեկտրաէներգետիկական մեծածախ շուկայի նոր մոդելին փորձական անցում Շուկայի կառավարման ծրագրի փորձական կիրառման միջոցով՝ առանց էլեկտրաէներգետիկական շուկայի մասնակիցների համար ֆինանսական պատասխանատվության կիրառման:</p>	<p>Էլեկտրաէներգիայի և հզորության մեծածախ շուկայի առաջարկվող մոդելի փորձաքննում</p>	<p>2021թ. փետրվար</p>	<p>Էլեկտրաէներգետիկական մեծածախ շուկայի (ԷՄՇ) նոր մոդելին փորձական անցման նպատակով 2021թ. փետրվարի 1-ին ԱՄՆ ՄԶԳ «Շուկայի ազատականացման և էլեկտրաէներգիայի առևտրի ծրագրի» շրջանակներում «Միներջի ինթերնեյշնլ սիսթեմս» ընկերության կողմից կազմակերպվել է «Շուկայի կառավարման ծրագրի» շնորհանդեսը:</p> <p>2021թ-ի ընթացքում էլեկտրաէներգետիկական շուկայի նոր մոդելին ամբողջական անցում կատարելու նպատակով ստեղծվել են անհրաժեշտ իրավական և տնտեսական նախադրյալները: Ընդունվել են անհրաժեշտ իրավական ակտեր, կարգավորումներ, մասնավորապես՝ ամրագրվել են էլեկտրաէներգետիկական մեծածախ</p>
-----	---	--	-----------------------	---

				<p>շուկայի առևտրի իրականացման կանոնները և սկզբունքները, սահմանվել են էլեկտրաէներգետիկական մեծածախ շուկայի մասնակիցները և շուկայում առևտրի մասնակիցները: Էլեկտրաէներգետիկական շուկայի նոր մոդելին անցումը սահուն կազմակերպելու և էլեկտրաէներգետիկական համակարգի կայունությունն ու հուսալիությունն ապահովելու նպատակով սահմանվել են անցումային կարգավորումներ: 2022թ. փետրվարի 1-ից էլեկտրաէներգետիկական համակարգում անցում է կատարվել էլեկտրաէներգետիկական մեծածախ շուկայի նոր մոդելին: Գործարկվել է էլեկտրաէներգետիկական մեծածախ շուկայի կառավարման ծրագիրը:</p>
4.5	<p>«Էներգետիկայի մասին» և «Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքներում փոփոխություններ կատարելու մասին օրենքի նախագծի մշակում, որով. 1) վերականգնվող էներգիա օգտագործող կայաններին նոր ձևավորվող էլեկտրաէներգետիկական շուկայում իրավունք կտրվի էլեկտրաէներգիա վաճառել բացառապես մրցակցային պայմաններով՝ առանց էլեկտրաէներգիայի գնման երաշխիքների տրամադրման և պետություն մասնավոր գործընկերության պայմանագրերի կնքման, արտադրել և սպառել էլեկտրաէներգետիկական համակարգի տարբեր հաշվառման կետերում 2) կկատարելագործվեն ինքնավար էներգաարտադրողների փոխհոսքերի իրականացման ներկայիս մեխանիզմները՝ հնարավորություն ընձեռելով վերջիններիս արտադրել և սպառել էլեկտրաէներգետիկական</p>	<p>Էլեկտրաէներգետիկական շուկայի օրենսդրական դաշտի կատարելագործում (բարելավում)</p>	2021թ. հուլիս	<p>2021 թվականի հունիսի 4-ին ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից ընդունվել են «Էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՕ-261-Ն և «Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՕ-260-Ն ՀՀ օրենքները:</p>

<p>համակարգի տարբեր հաշվառման կետերում, ձևավորել խմբեր, դրանցում ներառելով բնակիչների և կազմակերպությունների</p>			
--	--	--	--

5. Տարածաշրջանային էներգետիկ համագործակցություն

<p>5.1 ԵՍՏՄ Էլեկտրաէներգետիկական ընդհանուր շուկայում մասնակցություն՝ համաձայն Եվրասիական տնտեսական Բարձրագույն խորհրդի 20.12.2019թ. N 31 որոշմամբ հաստատված միջոցառումների իրականացման պլանի:</p>	<p>Կարգավորող փաստաթղթերի մշակում և ընդունում</p>	<p>2021-2024թթ.</p>	<p>2014թ. մայիսի 29-ի Եվրասիական տնտեսական միության պայմանագրի (այսուհետ՝ Պայմանագիր) 81-րդ հոդվածի համաձայն՝ ԵՍՏՄ անդամ պետություններն իրականացնում են ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկական շուկայի ձևավորում: Այդ նպատակով 2019թ. մայիսի 29-ին անդամ պետությունների ղեկավարները ստորագրել են Միության ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկական շուկայի ձևավորման մասով Պայմանագրում փոփոխություններ կատարելու մասին Արձանագրությունը (այսուհետ՝ Արձանագրություն): Արձանագրության 42-րդ կետի համաձայն Բարձրագույն Եվրասիական տնտեսական խորհրդի 2019թ. № 31 որոշմամբ հաստատվել է Միության ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկական շուկայի ձևավորմանն ուղղված գործողությունների պլանը (այսուհետև՝ Գործողությունների պլան), որով սահմանվում են Միության ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկական շուկայի գործարկման կանոնների հաստատման և ուժի մեջ մտնելու ժամկետները: ԵՍՏ Հանձնաժողովի կոլեգիային կից էլեկտրաէներգետիկայի խորհրդատվական կոմիտեի կողմից հաստատվել է Միության ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկական շուկայի ձևավորմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման ճանապարհային քարտեզը: Գործողությունների պլանով, առաջին հերթին, Եվրասիական միջակառավարական խորհրդի կողմից պետք է հաստատվեն (մինչև 2022թ. հուլիսի 1-ը) ներքոնշյալ փաստաթղթերը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Միության ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկական շուկայի շրջանակներում էլեկտրաէներգիայի (հզորության) միջպետական հաղորդման ծառայություններին հասանելիության կանոններ.
--	---	---------------------	---

			<p>- Միության ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկական շուկայում միջպետական հատումների թողունակության սահմանման և բաշխման կանոններ.</p> <p>- Միության ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկական շուկայում էլեկտրաէներգիայի փոխադարձ առևտրի կանոններ:</p> <p>Այդ կապակցությամբ, 2021թ. հիմնական աշխատանքները նվիրված են եղել վերոնշյալ փաստաթղթերի վերջնականացմանը/համաձայնեցմանը: 2021թ. ընթացքում ԵԱՏՄ ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկական շուկայի ձևավորման շրջանակներում կայացել են ԵԱՏ Հանձնաժողովի կուլեգիային կից էլեկտրաէներգետիկայի խորհրդատվական կոմիտեի, խորհրդատվական կոմիտեի էլեկտրաէներգետիկական շուկայի ձևավորման ենթակոմիտեի մի շարք նիստեր և խորհրդակցություններ: Աշխատանքները շարունակվում են:</p>
5.2	<p>ԵԱՏՄ բնական գազի ընդհանուր շուկային մասնակցություն՝ համաձայն Եվրասիական տնտեսական բարձրագույն խորհրդի 31.05.2016թ. N 7 որոշման:</p>	<p>Կարգավորող փաստաթղթերի մշակում և ընդունում</p>	<p>2021-2024թթ.</p> <p>2014թ. մայիսի 29-ի «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» Պայմանագրով (այսուհետ՝ Պայմանագիր) նախատեսված է Միության գազի ընդհանուր շուկայի փուլ առ փուլ ձևավորում (83-րդ և 104-րդ հոդվածների և 22-րդ հավելվածի համաձայն): Այդ նպատակով Պայմանագրով նախատեսված է մի շարք հիմնարար փաստաթղթերի ընդունում, այդ թվում՝ համապատասխան Հայեցակարգի, Ծրագրի, ինչպես նաև դրանց հիման վրա Գազի ընդհանուր շուկայի մասին միջազգային պայմանագրի կնքում: Պայմանագրով նախատեսված է, որ Միության գազի ընդհանուր շուկան կգործարկվի ոչ ուշ, քան 2025թ. հունվարի 1-ը: Եվրասիական տնտեսական բարձրագույն խորհրդի (այսուհետ՝ Բարձրագույն խորհուրդ) 31.05.2016թ. № 7 և 06.12.2018թ. № 18 որոշումներով հաստատվել են համապատասխանաբար Միության գազի ընդհանուր շուկայի ձևավորման Հայեցակարգը, գազի ընդհանուր շուկայի ձևավորման Ծրագիրը և գազի ընդհանուր շուկայի ձևավորման գործողությունների Ծրագիրը: 2021թ. ապրիլի 23-ին ՌԴ-ն, որը հանդիսանում</p>

				<p>Է Միության գազի ընդհանուր շուկայի ձևավորման մասին միջազգային պայմանագրի նախագծի մշակող, Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի միջոցով անդամ պետություններին է ներկայացրել հիշյալ նախագիծը (Նախագիծը նախատեսված է ծառայողական օգտագործման համար): Նախագիծը քննարկվել է Միության գազի ընդհանուր շուկայի ձևավորման միջոցառումների ծրագրի իրականացման աշխատանքային խմբի 17 նիստերի (փորձագիտական մակարդակ), ԵՏՀ կոլեգիային կից նավթի և գազի խորհրդատվական կոմիտեի 15-րդ նիստի, ինչպես նաև անդամ պետությունների լիազոր մարմինների ղեկավարի տեղակալների մակարդակով կայացած 3 խորհրդակցությունների շրջանակներում: Նախագծում առկա են մի շարք սկզբունքային չհամաձայնեցված կետեր, որոնք ներկայացվելու են ավելի բարձր մակարդակով քննարկման: Բացի վերոնշյալ պայմանագիրը, ՌԴ-ն Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի միջոցով անդամ պետություններին է ներկայացրել նաև Գազի փոխադրման ծառայությունների հասանելիության միասնական կանոնների և Գազի բորսային առևտրի իրականացման կարգի նախագծերը, որոնք քննարկվել են փորձագիտական մակարդակով:</p>
5.3	<p>Հայաստան - Եվրոպական Միություն Համապարփակ և Ընդլայնված Գործընկերության Համաձայնագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացում՝ էներգետիկայի բնագավառում բարեփոխումների իրականացում համաձայն ՀՀ վարչապետի 2019թ. հունիսի 1-ի N 666-Լ որոշմամբ ընդունված ճանապարհային քարտեզի, որտեղ հստակ նշված են իրականացման ժամկետներն ու պատասխանատու մարմինները:</p>	<p>Հայաստան Եվրոպական Միություն Համապարփակ և Ընդլայնված Գործընկերության Համաձայնագրի իրագործում</p>	2021-2026թթ.	<p>ՀՀ կառավարության 2021թ. հունվարի 14-ի Պետության կարիքների ապահովման նպատակով ձեռք բերվող էներգասպառող արտադրանքների էներգետիկ բնութագրերի պարտադիր պահանջներն ու խմբերի ցանկը սահմանելու մասինՍ N°77-Ն որոշմամբ սահմանվել են պետության կարիքների ապահովման նպատակով ձեռք բերվող էներգասպառող արտադրանքների էներգետիկ բնութագրերի պարտադիր պահանջներն ու խմբերի ցանկը: Մեկնարկել են 2012/27/ԵՄ հրահանգի մոտարկման աշխատանքները:</p>

5.4	<p>Հայաստանի և Իրանի միջև էներգետիկ համագործակցության ընդլայնմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում և համաձայնագրերի կնքում</p>	<p>Հայաստան-Իրան գազ-էլեկտրաէներգիայի դիմաց փոխանակման ծրագրի իրագործում</p>	<p>2021-2025թթ.</p>	<p>2004թ. մայիսի 13-ին «Երևան ԶԷԿ» ՓԲԸ-ի և Իրանի գազի արտահանման ազգային ընկերության (NIGEC) միջև ստորագրվել է երկու պայմանագիր՝ Իրանից Հայաստան գազի մատակարարման և Հայաստանից Իրան էլեկտրաէներգիայի հանդիպակաց առաքման մասին՝ 20 տարի ժամկետով:</p> <p>Գազի մատակարարումները սկսվել են 2009թ. մայիսի 13-ին՝ Մեդրի-Քաջարան գազամուղի գործարկումից հետո: Առայժմ գազի և էլեկտրաէներգիայի փոխանակման ծավալները սահմանափակվում են երկու երկրների միջև առկա էլեկտրահաղորդման գծերի թողունակությամբ: Պայմանագրային ծավալներով էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը հնարավոր կլինի միայն ներկայումս կառուցվող 400 կՎ լարման էլեկտրահաղորդման 3-րդ գծի գործարկումից հետո: Նշված գիծը կառուցվում է Իրանի արտահանման զարգացման բանկի տրամադրած վարկային միջոցներով՝ իրանական «Սանիր» ընկերության կողմից:</p> <p>2017թ. հունիսի 16-ից իրանական կողմից պայմանագրի իրականացման գործառույթները փոխանցվել են Իրանի գազի ազգային ընկերությանը (NIGC):</p> <p>2019թ. հունվարի 1-ից օրական ներմուծվում է 1 մլն խոր.մ գազ: 2021թ. հոկտեմբերի 1-ից Իրանի գազի ազգային ընկերությունը նվազեցրել էր Հայաստան առաքվող գազի ծավալը՝ Հայաստանից էլեկտրաէներգիայի պակաս առաքման հետևանքով ձևավորված պարտքի պատճառով: ՏԿԵՆ նախարարի տեղակալ Հ.Վարդանյանի և Իրանի գազի ազգային ընկերության տնօրենի 2022թ. մարտի 16-ի հանդիպման ընթացքում պայմանավորվածություն է ձևառք բերվել, որ գազի ծավալները կվերականգնվեն, ինչպես նաև կլրացվեն մինչ այս չիրականացված մատակարարումները: Ս.թ. մարտի 19-ին արդեն իսկ գազի ծավալներն ավելացվել են:</p> <p>Երկու երկրների միջև գազ-էլեկտրաէներգիայի դիմաց փոխանակման ծրագրով պայմանագրի ժամկետը լրանում է 2026թ.ին: Հայկական կողմն իրանական կողմին է ներկայացրել պայմանագրում փոփոխություն կատարելու</p>
-----	--	--	---------------------	---

				նախագիծը, որի վերաբերյալ ակնկալվում է իրանական կողմի դիրքորոշումը: Վերջնականացումից հետո նախագիծը կնախապատրաստվի ստորգրման:
5.5	Հայաստանի և Վրաստանի միջև էներգետիկ համագործակցության ընդլայնմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում և համաձայնագրերի կնքում	Արդյունքում նախադրյալներ կստեղծվի երկու երկրների միջև էլեկտրաէներգիայի կանոնավոր առևտրի իրականացման համար՝ հնարավորինս հենվելով Եվրոպական միության դիրեկտիվների պահանջների վրա:	2021-2023թթ.	Քննարկման փուլում են Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի միջև էլեկտրաէներգիայի առևտրի սկզբունքների մասին նոր համաձայնագրի կնքման հետ կապված հարցերը:
	5.5.1 Հայաստանի և Վրաստանի միջև էլեկտրաէներգիայի միջպետական առևտրի իրականացման նպատակով Հայաստան-Վրաստան համատեղ աշխատանքային խմբի հանդիպումների անցկացում և էլեկտրաէներգիայի առևտրի սկզբունքների մասին համաձայնագրի մշակում	Արդյունքում նախադրյալներ կստեղծվի երկու երկրների միջև էլեկտրաէներգիայի կանոնավոր առևտրի իրականացման համար՝ հնարավորինս հենվելով Եվրոպական միության դիրեկտիվների պահանջների վրա:		Երկու երկրների էներգետիկայի ոլորտի լիազոր մարմինները և էներգետիկ համակարգի ընկերությունները շարունակում են սերտ համագործակցությունը էներգետիկայի բնագավառում: Հայաստանի և Վրաստանի էներգետիկ համակարգերի օպերատորների մակարդակով (հայկական կողմից «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր՝ ՓԲԸ-ի և վրացական կողմից «Վրաստանի պետական էլեկտրահամակարգեր՝ պետական ԲԸ) համապատասխան աշխատանքներ են իրականացվում ռեզերվների փոխանակման հնարավորությունների ուսումնասիրման, ինչպես նաև օրենսդրական և ենթաօրենսդրական փաստաթղթերի մշակման ուղղությամբ (ԱՄՆ ՄԶԳ աջակցությամբ): 2021թ. մարտի 9-10-ը հեռավար ձևաչափով, իսկ 2021թ. դեկտեմբերի 6-8-ը Թբիլիսիում կայացել են էներգետիկայի բնագավառում հայ-վրացական համատեղ աշխատանքային խմբի նիստեր: Քննարկվել են հյուսիս-հարավ էլեկտրաէներգետիկական միջանցքի նախաձեռնության վերաբերյալ հարցերը: Հյուսիս-հարավ էլեկտրաէներգետիկական միջանցք Հայաստան-Վրաստան-Իրան-Ռուսաստան նախաձեռնության իրականացման նպատակով խորհրդատուի կողմից մշակվել է տեխնիկական տեսական հիմնավորումը, որը

				հավանության է արժանացել մասնակից երկրների կողմից: 2021թ. հունիսի 23-ին կայացած համակարգող խորհրդի նիստի ընթացքում քննարկվել են նախաձեռնության իրականացման հետագա քայլերը:
6. Ջերմամատակարարում				
6.1	Աստիճանաբար ընդլայնել այն ծրագրերի իրականացումը, որոնք կնպաստեն վերականգնվող էներգետիկ ռեսուրսների վրա հիմնված ջեռուցման և տաք ջրի արտադրության անհատական համակարգերի օգտագործմանը	Արևային ջրատաքացուցիչների համակարգերի ներդրում 1500-7500 դրամ/լիտր (60°C-70°C)	Շարունակական մինչև 2040թ. և հետո	2017 թվականից Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամի կողմից իրականացվում է Հայաստանի համայնքների էներգաարդյունավետության բարձրացման ծրագիրը, որի շրջանակներում Հիմնադրամը ֆինանսական հաստատությունների միջոցով ֆինանսավորում է արևային տաք ջրամատակարարման անհատական համակարգերի տեղադրումը համայնքներում: 2017 թվականից մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ը տեղադրվել են արևային տաք ջրամատակարարման անհատական 3244 համակարգեր, որից 2021թ. ընթացքում՝ 111 համակարգ: Ընդհանուր ներդրումները կազմել են 1,292.0 մլն դրամ, էլեկտրաէներգիայի խնայողությունը՝ 9,026,600 կՎտ, CO ₂ ի նվազումը՝ 4008 տոննա:
8. Էներգախնայողություն				
8.2	Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի 2022-2030 թվականների ազգային ծրագրի մշակում	Ազգային ծրագրով 2022-2030 թվականների համար կսահմանվեն նոր ճյուղային միջոցառումներ և թիրախներ, որոնք կօժանդակեն ՀՀ էներգախնայողության քաղաքականության հետագա ձևավորմանը և դրա իրականացման կոնկրետ քայլերի որոշակիացմանը:	2021թ. դեկտեմբեր	Ընդունվել է ՀՀ կառավարության 2022թ. մարտի 24-ի «Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի 2022-2030 թվականների ծրագրին», «Վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության 2022-2030 թվականների ծրագրի» առաջին փուլի (2022-2024 թվականներ) իրագործումն ապահովող ծրագիր-ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» №398-Ն որոշումը:
8.3	ՀՀ-ում կանոնավոր տարեկան էներգետիկ վիճակագրության իրականացում	ՀՀ տարեկան էներգետիկ հաշվեկշռի կազմում՝ միջազգային էներգետիկ	տարեկան պարբերականությամբ	Հիմք ընդունելով «Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասը և 08.05.2015թ. ՀՀ ԷԲՊՆ և

		հանձնաժողովի ստանդարտների համապատասխան		ՀՀ ԱՎԾ միջև ստորագրված «ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությանը ՀՀ էներգետիկ հաշվեկշռի կազմման համար տրամադրվող տեղեկատվության վերաբերյալ» համաձայնագիրը Վիճակագրական կոմիտեի կողմից 2021թ. փետրվարի 25-ին հրապարակվել է 2019թ. ՀՀ էներգետիկ հաշվեկշիռը, որն էլ տեղադրվել է www.mtad.am կայքում:
8.4	Էներգաարդյունավետության և էներգախնայողության նոր չափանիշների սահմանում և դրանց իրականացումը ապահովող ազգային ստանդարտների մշակում և ընդունում	Էներգաարդյունավետության և էներգախնայողության նոր ազգային ստանդարտներ արտադրանքի և ծառայությունների համար	շարունակական	Աշխատանքներն իրականացվում են ինչպես ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգերի մշակման, այնպես էլ ՀՀ-ԵՄ ԸԳՀՊ դրույթների ՀՀ օրենսդրության մոտարկման շրջանակներում:
10. Գիտելիքահենք էներգետիկա				
10.1	«Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարան» հիմնադրամ	Էներգահամակարգի անվտանգ և հուսալի շահագործման և զարգացման համար բարձրակարգ գիտելիքահենք մասնագետների ապահովում	շարունակական	Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի (ՀԱՊՀ) էներգետիկայի և էլեկտրատեխնիկայի ինստիտուտի էներգետիկա մասնագիտության բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով սովորող ուսանողների ավարտական աշխատանքների ատեստավորման բոլոր հանձնաժողովներում ներգրավված են ՀՀ էներգետիկայի բնագավառի կազմակերպությունների բարձրակարգ մասնագետներ: ՀՀ էներգետիկայի բնագավառի կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ պարբերաբար քննարկվում են սովյալ կրթական ծրագրերով իրականացվող ուսումնառության հետ կապված տարբեր հարցեր և նրանց կողմից ներկայացված առաջարկները հաշվի են առնվում ուսումնական պլանների, դրանցում ներառված առարկայական ծրագրերի վերանայման ժամանակ: Առանձին դեպքերում քննարկվում են նաև ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաների ցանկը: Մինևույն ժամանակ, էներգետիկա մասնագիտությամբ սովորող ՀԱՊՀ ուսանողների ուսումնական,

				<p>արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները կազմակերպվում են էներգետիկայի բնագավառի կազմակերպություններում:</p>
10.2	<p>«Էներգետիկայի գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ</p>	<p>Գիտահետազոտական ուսումնասիրությունների կիրառում էներգահամակարգի տարբեր ենթաոլորտներում</p>	<p>շարունակական</p>	<p>«Էներգետիկայի գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ կողմից 2021 թվականին իրականացված գիտահետազոտական և գիտատեխնիկական աշխատանքներն են.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի 2022-2030թթ. ազգային ծրագրի մշակում. Նպատակը՝ Հայաստանի տնտեսության զարգացման և առաջնային էներգակիրների գների փոփոխման տարբեր սցենարների դեպքում էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ներուժի բացահայտումը: ➢ ՀՀ էներգետիկ համակարգի մինչև 2050 թվականը զարգացման ռազմավարության գործողությունների ծրագրի մշակում. <p>Նպատակը՝ հեռանկարում սպառողներին հնարավորին ցածր գներով էներգակիրներով ապահովում՝ էներգահամակարգի երկարաժամկետ օպտիմալ զարգացման պայմաններում:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ ԵՄ-ի և Երևանի քաղաքապետարանի համար «ԵՄ-ն Երևանի համար. Արևային համայնք» ծրագրի իրականացում. <p>Նպատակը՝ 100 բազմաբնակարան շենքերի վերելակների էլեկտրաէներգիայի դիմաց բնակիչների կողմից վճարվող գումարի 50 % նվազում, ներքին ընդհանուր և արտաքին տարածքների արդյունավետ լուսատուներով լուսավորում արևային էներգիայի հաշվին:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Քաղաքաշինության կոմիտեի համար «Էներգաարդյունավետության գնահատման ցուցանիշներ, շինարարական նորմերի մշակում և տեղայնացում» նորմատիվ փաստաթղթի մշակում: <p>Նպատակը՝ նոր կառուցվող բազմաբնակարան շենքերում և պետության հաշվին վերակառուցվող, նորոգվող շենքերում էներգաարդյունավետության բարձրացման միջոցառումների իրականացման արդյունքում վառելիքաէներգետիկ ռեսուրսների խնայողություն,</p>

			<p>արտանետվող ջերմոցային գազերի քանակի նվազեցում:</p> <p>➤ ՀՀ կառավարության սուբվենցիոն ծրագրերով նախատեսված համայնքների արտաքին լուսավորման նախագծերի տեխնիկական փորձաքննության իրականացում:</p> <p>Նպատակը՝ համայնքների և նրա բնակավայրերի փողոցների արդյունավետ և համաչափ լուսավորում, բնակության համար հարմարավետության ստեղծում:</p> <p>➤ «Հայաստանի Հանրապետության փոքր հիդրոէլեկտրակայանների սարքվածքին և սարքավորումներին ներկայացվող տեխնիկական պահանջներ» նորմատիվ փաստաթղթի նախագծի մշակում:</p> <p>Նպատակը՝ ՓՀԷԿ-երի կողմից օգտագործվող հիդրոռեսուրսների արդյունավետ օգտագործում, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռիսկերի նվազեցում:</p> <p>➤ 2022-2031 թվականների համար բաշխման ցանցի տասնամյա զարգացման ծրագրի մշակում:</p> <p>Նպատակը՝ էլեկտրամատակարարման հուսալիության և անխափան մատակարարման ապահովում:</p> <p>➤ «110-0.4 կՎ ցանցի կայունացված և լարման ռեժիմների հաշվարկներ և վերլուծություն, բաշխիչ ցանցերում ռեակտիվ հզորության կոմպենսացիայի միջոցառումների մշակում և գործող արտադրող կայանների աշխատանքով պայմանավորված բաշխիչ ցանցում ազդեցության գնահատման հաշվարկների իրականացում և որակավորման բարձրացման դասընթացների անցկացում»:</p> <p>Նպատակը՝ 110-0.4 կՎ բաշխման ցանցերում էլեկտրաէներգիայի կորուստների, լարման որակի մշտադիտարկում: Բաշխման ցանցերում էներգաարդյունավետության միջոցառման կիրառման արդյունքում սպառողներին մատակարարվող էլեկտրաէներգիայի որակական ցուցանիշների բարելավում, ցանցի տարրերի թողունակության բարձրացում: Էլեկտրաէներգետիկական ոլորտի</p>
--	--	--	--

			<p>մասնագետների գիտատեխնիկական որակավորման մակարդակի բարձրացում:</p> <p>➤ «ՀՀ էներգահամակարգի 220 կՎ և «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ի 110 կՎ ցանցում էլեկտրաէներգիայի կորուստների հաշվարկ և վերլուծություն»:</p> <p>Նպատակը՝ հաղորդման համակարգի տարրերում էլեկտրաէներգիայի կորուստների ճշգրիտ հաշվարկային մեծությունների հաշվարկ:</p> <p>➤ Էներգատնտեսությունների մասնագետների որակավորման բարձրացման դասընթացների և կադրերի վերապատրաստման աշխատանքների կազմակերպում:</p> <p>Նպատակը՝ կազմակերպության աշխատանքային պրոցեսի անվտանգ շահագործում:</p>
10.3	«Հայաստոմ» ՓԲԸ	Գիտահետազոտական ուսումնասիրությունների կիրառում առումային էներգետիկայի ոլորտներում	<p>շարունակական</p> <p>«ՀԱՅԱՏՈՄ» ԳՀԻ ՓԲԸ կողմից 2021 թվականին իրականացված գիտահետազոտական և գիտատեխնիկական աշխատանքներ են.</p> <p>➤ ՀԱԷԿ թիվ 2 էներգաբլոկի Անվտանգության հիմնավորման հաշվետվության մշակում (ԱՀՀ):</p> <p>Նշված թեմայի շրջանակներում կատարվել է ՀԱԷԿ թիվ 2 էներգաբլոկի Անվտանգության հիմնավորման հաշվետվության (ԱՀՀ) մշակում, համաձայն ՀՀ կառավարության 2018 թվականի հունիսի 28-ի №751-Ն որոշման պահանջների: Հաշվետվությունը բաղկացած է 6 գլուխներից և ընդհանուր ծավալը կազմում է մոտ 8000 էջ: ԱՀՀ իր մեջ ներառում է անվտանգության համար կարևոր համակարգերի ու տարրերի վերլուծություն, որի նպատակն է տարբեր հաշվարկների միջոցով հիմնավորել ՀԱԷԿ 2-րդ էներգաբլոկի համակարգերի (տարրերի) վրա դրված անվտանգության գործառնությունների կատարումը: Բերված են անվտանգության պահանջներից շեղումների վերլուծությունը և էներգաբլոկի անվտանգության մակարդակի բարձրացման պլանավորված միջոցառումները: ԱՀՀ այն հիմնական փաստաթուղթն է, որի հիման վրա երկարացվել է ՀԱԷԿ 2-րդ էներգաբլոկի շահագործման արտոնագրի:</p>

			<p>➤ ՀԱԷԿ թիվ 2 էներգաբլոկի կանգառի վիճակի վթարային կառավարման ընթացակարգերի անալիտիկ հիմնավորումները:</p> <p>Նշված թեմայի շրջանակներում կատարվել են ՀԱԷԿ 2-րդ էներգաբլոկի ռեակտորի կանգառի վիճակի վթարային շահագործման ընթացակարգերի անալիտիկ հիմնավորումը: Հիմնավորումների հաշվարկային մասն իրականացվել է RELAP5 mod3©3 patch5 և COCOSYS v2©4v5 միջազգային կոդերով:</p> <p>➤ ՀԱԷԿ թիվ 2 էներգաբլոկի լիամասշտաբ վարժասարքի մաթեմատիկական մոդելի մշակումը:</p> <p>Նշված թեմայի շրջանակներում կատարվել է ՀԱԷԿ թիվ 2 էներգաբլոկում ընթացող բոլոր տեսակի՝ նորմալ շահագործման և հնարավոր վթարային ռեժիմների մաթեմատիկական մոդելների մշակումը, որոնք կիրառելի են Windows օպերացիոն համակարգում, նշված էներգաբլոկի լիամասշտաբ վարժասարքի համար:</p> <p>➤ ՋՋԷՌ տեսակի միջուկային ռեակտորներով էներգաբլոկների սարքավորումների և խողովակաշարերի տեղաշարժերի չափման ձևափոխիչների մշակում:</p> <p>Նշված թեմայի շրջանակներում կատարվել է ՋՋԷՌ տեսակի միջուկային ռեակտորներով էներգաբլոկների սարքավորումների և խողովակաշարերի եռաչափ տեղաշարժերի ձևափոխիչների մշակում, որը բանալի տարր է հանդիսանում կարևոր տեխնոլոգիական սարքավորումների և համակարգերի շահագործման մնացորդային ռեսուրսի գնահատման ավտոմատացված համակարգերի մշակման համար:</p> <p>➤ Երեք տարբեր պայմանագրերով կատարվել են ՀԱԷԿ անվտանգության ապահովման աշխատանքներ՝ տեղեկատվական և այլ համակարգերի ներդրման ուղղությամբ:</p> <p>➤ Բելոռուսի թիվ 1 և 2 էներգաբլոկների համար կատարվել է սարքավորումների և համակարգերի շահագործման նորմատիվ տեխնիկական և տեխնոլոգիական փաստաթղթերի մշակում:</p>
11. Պետական ընկերությունների կառավարում			

11.1	ՀԱԷԿ կառավարման բարելավում և միջազգային ստանդարտների ներդրում, համաձայն 11.1.1 – 11.1.7 կետերի	ՀԱԷԿ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021-2024թթ.	
	11.1.1 ՀԱԷԿ էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմի վերանայում առանց պետական երաշխավորության առևտրային կապիտալի ներգրավման նպատակով	ՀԱԷԿ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021թ. հունվար	Քննարկվել և վերանայվել են էլեկտրաէներգետիկական համակարգի ընկերությունների էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմերը և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 29.12.2020թ. №485-Ս որոշմամբ սահմանվել են «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ-ի սակագները:
	11.1.2 ՀԱԷԿ անհրաժեշտ շահագործման և պահպանման ծախսերի ֆիքսում և դրա տարեկան վերանայման մոտեցումների հաստատում առաջիկա 10 տարիների համար	ՀԱԷԿ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021-2022թթ.	Ընկերության շահագործման և պահպանման ծախսերի ֆիքսման և առաջիկա 10 տարիների համար դրանց տարեկան վերանայման մոտեցումների հաստատման գործընթացը գտնվում է Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի հետ քննարկման փուլում: Ներկայացված մոտեցումները հաշվի կառնվեն 2022թ. սակագնային տարվա քննարկումների ընթացքում:
11.2	Երևանի ՋԷԿ կառավարման բարելավում և միջազգային ստանդարտների ներդրում, համաձայն 11.2.1 – 11.2.7 կետերի	Երևանի ՋԷԿ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021-2024թթ.	
	11.2.1 Երևանի ՋԷԿ էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմի վերանայում առանց պետական երաշխավորության առևտրային կապիտալի ներգրավման նպատակով	Երևանի ՋԷԿ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021թ. հունվար	Քննարկվել և վերանայվել են էլեկտրաէներգետիկական համակարգի ընկերությունների էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմերը և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 29.12.2020թ. №485-Ս որոշմամբ սահմանվել են «Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ-ի սակագները:
	11.2.2 Երևանի ՋԷԿ անհրաժեշտ շահագործման և պահպանման ծախսերի ֆիքսում և դրա տարեկան	Երևանի ՋԷԿ գործունեության արդյունավետ	2021-2022թթ.	Ընկերության շահագործման և պահպանման ծախսերի ֆիքսման և առաջիկա 10 տարիների համար դրանց տարեկան վերանայման մոտեցումների հաստատման

	վերանայման մոտեցումների հաստատում առաջիկա 10 տարիների համար	կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների		գործընթացը գտնվում է Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի հետ քննարկման փուլում: Ներկայացված մոտեցումները հաշվի կառնվեն 2022թ. սակագնային տարվա քննարկումների ընթացքում:
11.3	ԲԷՑ կառավարման բարելավում և միջազգային ստանդարտների ներդրում, համաձայն 11.3.1 – 11.3.7 կետերի	ԲԷՑ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021-2024թթ.	
	11.3.1 ԲԷՑ էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմի վերանայում առանց պետական երաշխավորության առևտրային կապիտալի ներգրավման նպատակով	ԲԷՑ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021թ. հունվար	Քննարկվել և վերանայվել են էլեկտրաէներգետիկական համակարգի ընկերությունների էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմերը և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 29.12.2020թ. №485-Ս որոշմամբ սահմանվել են «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ի սակագները:
	11.3.2 ԲԷՑ անհրաժեշտ շահագործման և պահպանման ծախսերի ֆիքսում և դրա տարեկան վերանայման մոտեցումների հաստատում առաջիկա 10 տարիների համար	ԲԷՑ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021-2022թթ.	Ընկերության շահագործման և պահպանման ծախսերի ֆիքսման և առաջիկա 10 տարիների համար դրանց տարեկան վերանայման մոտեցումների հաստատման գործընթացը գտնվում է Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի հետ քննարկման փուլում: Ներկայացված մոտեցումները հաշվի կառնվեն 2022թ. սակագնային տարվա քննարկումների ընթացքում:
11.4	ԷԷՀՕ կառավարման բարելավում և միջազգային ստանդարտների ներդրում, համաձայն 11.4.1 – 11.4.7 կետերի	ԷԷՀՕ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021-2024թթ.	
	11.4.1 ԷԷՀՕ էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմի վերանայում առանց պետական երաշխավորության առևտրային կապիտալի ներգրավման նպատակով	ԷԷՀՕ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021թ. հունվար	Քննարկվել և վերանայվել են էլեկտրաէներգետիկական համակարգի ընկերությունների էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմերը և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 29.12.2020թ. №485-Ս որոշմամբ սահմանվել են «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ-ի սակագները:
	11.4.2 ԷԷՀՕ անհրաժեշտ շահագործման և պահպանման	ԷԷՀՕ գործունեության արդյունավետ կառավարման	2021-2022թթ.	Ընկերության շահագործման և պահպանման ծախսերի ֆիքսման և առաջիկա 10 տարիների համար դրանց

	ծախսերի ֆիքսում և դրա տարեկան վերանայման մոտեցումների հաստատում առաջիկա 10 տարիների համար	ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների		տարեկան վերանայման մոտեցումների հաստատման գործընթացը գտնվում է Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի հետ քննարկման փուլում: Ներկայացված մոտեցումները հաշվի կառնվեն 2022թ. սակագնային տարվա քննարկումների ընթացքում:
11.5	ԷԷՇՕ կառավարման բարելավում և միջազգային ստանդարտների ներդրում, համաձայն 11.5.1 – 11.5.5 կետերի	ԷԷՇՕ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021-2024թթ.	
	11.5.1 ԷԷՇՕ էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմի վերանայում առանց պետական երաշխավորության առևտրային կապիտալի ներգրավման նպատակով	ԷԷՇՕ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021թ. հունվար	Քննարկվել և վերանայվել են էլեկտրաէներգետիկական համակարգի ընկերությունների էլեկտրաէներգիայի սակագների հաշվարկի համար կիրառվող շահույթի նորմերը և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 29.12.2020թ. №485-Ս որոշմամբ սահմանվել են «Հաշվարկային կենտրոն» ՓԲԸ-ի սակագները:
	11.5.2 ԷԷՇՕ անհրաժեշտ շահագործման և պահպանման ծախսերի ֆիքսում և դրա տարեկան վերանայման մոտեցումների հաստատում առաջիկա 10 տարիների համար	ԷԷՇՕ գործունեության արդյունավետ կառավարման ապահովում՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների	2021-2022թթ.	Ընկերության շահագործման և պահպանման ծախսերի ֆիքսման և առաջիկա 10 տարիների համար դրանց տարեկան վերանայման մոտեցումների հաստատման գործընթացը գտնվում է Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի հետ քննարկման փուլում: Ներկայացված մոտեցումները հաշվի կառնվեն 2022թ. սակագնային տարվա քննարկումների ընթացքում: